

Розробник:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки
Євтушевська Ольга Володимирівна

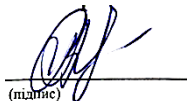
Викладач:

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки
Євтушевська Ольга Володимирівна

**Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
міжнародної економіки**

Протокол від 1 вересня 2022 р. № 1.

Завідувач кафедри

(підпис)

А.В. Шлапак

**Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником
освітньої програми 051.00.01 Економіка міста. Урбаністика**

01.09.2022 р.

Керівник освітньої програми

Ю.М. Жукова

Робочу програму перевірено

01.09.2022 р.

Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р. (Шлапак А.В.), “ 1 ” 09 2023 р., протокол № 11

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “ _____ ” _____ 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “ _____ ” _____ 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), “ _____ ” _____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Вид дисципліни</i>	Нормативна дисципліна циклу професійної підготовки.
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4/120
<i>Курс</i>	1
<i>Семестр</i>	2
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	4
<i>Обсяг кредитів</i>	4
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120
<i>Аудиторні</i>	56 (28л/28п)
<i>Модульний контроль</i>	8
<i>Семестровий контроль</i>	30
<i>Самостійна робота</i>	26
<i>Форма семестрового контролю</i>	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування підприємницької культури і системи спеціальних знань з організації суб'єктів підприємницької діяльності, набуття практичних навичок щодо застосування понять, принципів та методів для заснування власного бізнесу та забезпечення успішного його розвитку.

Завдання: вивчення організаційно-економічних основ підприємницької діяльності для різних суб'єктів господарювання та пізнання особливостей ведення ними бізнес-справи; аналіз фінансово-господарських форм підприємств; дослідження цілей та особливостей підприємницької діяльності, вивчення основних етапів бізнес-планування, дослідження внутрішнього та зовнішнього бізнес-середовища, аналіз моделей підприємницької діяльності, вивчення міжнародного досвіду ведення бізнесу.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: закономірності і передові форми організації підприємницьких структур; види та основні напрями розвитку підприємств; способи та методи започаткування й ведення підприємницької діяльності; закони, які визначають правові основи підприємництва; основні риси особистості підприємця; вимоги щодо підприємницької культури та етики поведінки;

вміти: розробляти послідовність створення підприємства; аналізувати підприємницьке середовище, виконання функцій бізнесу; враховувати вимоги та обмеження законодавства щодо підприємницької діяльності; складати установчі документи (установчий договір, статут); зіставляти переваги та недоліки різних форм підприємництва, їх ефективність; обґрунтовувати найбільш доцільну форму для конкретного підприємства; проводити розрахунки вартості акцій, їх плану розміщення, орендної плати; проводити оцінку вартості майна, що приватизується;

володіти наступними компетенціями:

Загальні компетентності (ЗК)
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)
СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.
СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
СКУ15. Здатність обґрунтовувати економічні рішення і критерії оцінювання ефективності проєктів муніципального значення.
Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання
РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання,

визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
РНУ28. Вміти здійснювати техніко-економічне обґрунтування впровадження інноваційних та інвестиційних проєктів, а також розробки стартап-проєктів, орієнтованих на підвищення ефективності функціонування муніципальної економіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл год. між видами роб.					
	Усього	денна форма				
		у тому числі				
	л.	пра.	м.к.	інд.	с.р.	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи навчальної дисципліни						
Тема 1. Предмет, зміст та задачі навчальної дисципліни “Підприємництво та бізнес”. Значення і принципи підприємництва та сутність бізнесу	6	2	2	-	-	2
Тема 2. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємництва та бізнесу	6	2	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	14	4	4	2	-	4
Змістовий модуль 2. Організація підприємницької діяльності та бізнесу						
Тема 3. Підприємництво як процес	6	2	2	-	-	2
Тема 4. Соціально-психологічний портрет підприємця	6	2	2	-	-	2
Тема 5. Інновація як засіб розвитку підприємницької діяльності	12	6	4	-	-	2
Разом за змістовим модулем 2	26	10	8	2	-	6
Змістовий модуль 3. Новітні засоби започаткування бізнес-справи та організаційні форми підприємництва						
Тема 6. Сучасні організаційні форми підприємництва та бізнесу	10	4	4	-	-	2
Тема 7. Технологія створення і організаційний механізм роботи підприємницьких бізнес-структур	8	2	4	-	-	2
Тема 8. Способи організації підприємницької діяльності	10	4	4	-	-	2
Разом за змістовим модулем 3	30	10	12	2	-	6
Змістовий модуль 4. Визначальна роль бізнес-плану та дозвільних документів						
Тема 9. Бізнес-план у підприємстві	10	2	2	-	-	6
Тема 10. Дозвільна система на здійснення бізнесу та ліцензування підприємницької діяльності	8	2	2	-	-	4
Разом за змістовим модулем 4	20	4	4	2	-	10
Підготовка та проходження семестрових контрольних заходів	30					
Усього годин	120	28	28	8	0	26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет, зміст та задачі навчальної дисципліни “Підприємництво та бізнес”. Значення і принципи підприємництва та сутність бізнесу.

Характер, зміст і предмет навчальної дисципліни “Підприємництво та бізнес”. Умови і передумови виникнення дисципліни. Структура і логіка побудови навчальної дисципліни. Зв’язок навчальної дисципліни “Підприємництво та бізнес” з іншими науками. Поняття і суть процесу організації підприємницької діяльності та бізнесу.

Значення, принципи і сутність підприємництва та бізнесу. Мета, задачі, методологія, методика вивчення навчальної дисципліни. Її роль і місце в економічній теорії, господарчій практиці та формуванні ринкового підприємницького мислення у студентів. Значущість у підготовці спеціалістів до праці в умовах ринку, де функціонують відносини бізнесу.

Тема 2. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємництва та бізнесу

Ринкова система економіки як база розвитку підприємництва і бізнесу. Свобода та рівність можливостей. Роль підприємництва в економічному розвитку суспільства. Визначення підприємництва та бізнесу. Економічна свобода – основна умова розвитку бізнесу. Рушійні сили бізнесу.

Підприємництво як елемент бізнесу і тип господарювання. Об’єкт та суб’єкти підприємницької діяльності. Підприємницький, споживчий, трудовий і державний бізнес. Принципи і умови організації підприємницького бізнесу.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. Підприємництво як процес

Стадії підприємницького процесу. Схема підприємницької діяльності та бізнесу. Підприємницька ідея. Оцінка джерел придбання нової ідеї. Визначення безпосередньої і потенційної цінності ідеї. Аналіз наявних й оцінка недостатніх ресурсів. Оцінка можливостей застосування способів залучення ресурсів.

Складання бізнес-плану. Розробка цільових ринків, прогноз обсягів попиту. Складання плану маркетингу, виробничого і фінансового планів.

Тема 4. Соціально-психологічний портрет підприємця

Умови виховання особистості підприємця. Репутація підприємця як фактор міцності його становища. Підприємець як головний герой художніх творів: позитивні та негативні риси. Реальні прототипи літературних героїв-підприємців і художня вигадка. Підприємництво у сучасній літературі України.

Соціологічні дослідження розвитку підприємництва і формування особистості підприємця в Україні. Соціологічні дослідження розвитку

підприємництва і формування особистості підприємця в Київській області. Особисті якості підприємця. Психологічний портрет сучасного підприємця.

Тема 5. Інновація як засіб розвитку підприємницької діяльності

Процес планування та проектування нової продукції. Функціонально-вартісний аналіз. Методи вироблення нової ідеї. Характеристика, позитивні сторони та недоліки існуючих методів вироблення нової ідеї.

Методи творчого вирішення проблем (метод опитування, евристичний метод, параметричний аналіз, матричний аналіз, метод вільних асоціацій, метод записної книжки, “мрії про неможливе” й ін.). Характерні особливості методів творчого вирішення проблем: етапи та ймовірні результати.

Змістовий модуль 3.

Тема 6. Сучасні організаційні форми підприємництва та бізнесу

Основні форми підприємницької діяльності. Критерії вибору організаційної форми. Складні підприємницькі формування. Підприємство як організаційна структура бізнесу.

Господарські товариства як організаційна форма підприємництва. Права та обов'язки учасників господарського товариства. Спільні підприємства як форма міжнародного підприємництва. Використання підприємництва в некомерційних організаціях. Об'єднання підприємств: переваги й недоліки.

Тема 7. Технологія створення і організаційний механізм роботи підприємницьких бізнес-структур

Реєстрація фізичної особи-підприємця. Особливості реєстрації юридичної особи. Документи, необхідні для проведення державної реєстрації юридичної особи і фізичної особи-підприємця. Підстави відмови у проведенні державної реєстрації.

Установчі документи та їх підготовка. Структура статуту і характеристика його розділів. Статутний фонд і його формування. Умови припинення підприємницької діяльності. Технологія створення складних підприємницьких структур.

Тема 8. Способи організації підприємницької діяльності

Способи входження в бізнес. Порівняльні ознаки для вибору місцезнаходження підприємства. Фактори, які впливають на вибір місцезнаходження підприємства. Особливості розміщення виробничих і комерційних підприємств та підприємств сфери послуг. Фактори, що впливають на вибір назви підприємства.

Придбання існуючого бізнесу. Переваги та недоліки створення власного бізнесу. Варіанти придбання існуючого бізнесу. Фактори вибору варіанта придбання існуючого бізнесу. Переваги та недоліки придбання існуючого бізнесу. Система франчайзингу. Учасники франчайзингових відносин.

Змістовий модуль 4.

Тема 9. Бізнес-план у підприємстві

Сутність і зміст бізнес-плану. Цілі, особливості, завдання складання бізнес-плану в підприємстві. Загальні принципи та зауваження при розробці бізнес-плану. Значення і види бізнес-плану. Структура та зміст розділів бізнес-плану.

Технологія складання бізнес-плану підприємства. Особливості розробки оперативного плану. Робота над планом доходів та витрат. Складання плану руху грошових коштів. Розробка балансового плану. Бізнес-план для торгово-посередницької фірми. Бізнес-план для виробничих підприємств. Окремі аспекти розробки бізнес-плану в інших галузях.

Тема 10. Дозвільна система на здійснення бізнесу та ліцензування підприємницької діяльності

Основні види дозвільних документів у підприємстві. Ключові принципи державної політики з питань дозвільної системи у сфері підприємницької діяльності. Основні вимоги до порядку видачі документів дозвільного характеру або відмови в їх видачі. Вплив держави на діяльність підприємницьких структур.

Основні принципи державної політики у сфері ліцензування. Види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню. Основні проблеми, пов'язані з отриманням дозволів та ліцензій.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	5	5	5	5	2	2
2	Відвідування практичних занять	1	2	2	4	4	6	6	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15	3	15	2	10
4	Робота на практичних заняттях	10	2	20	4	40	6	60	2	20
5	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Разом	-	-	59	-	89	-	111	-	59
	Максимальна кількість балів:	318								
	Розрахунок коефіцієнта:	318/60=5,3								
	Екзамен	40								
	Загалом	100								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи навчальної дисципліни			
1.	Тема 1. Предмет, зміст та задачі навчальної дисципліни “Підприємництво та бізнес”. Значення і принципи підприємництва та сутність бізнесу	2	5
2.	Тема 2. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємництва та бізнесу	2	5
Змістовий модуль 2. Організація підприємницької діяльності та бізнесу			
3.	Тема 3. Підприємництво як процес	2	5
4.	Тема 4. Соціально-психологічний портрет підприємця	2	5
5.	Тема 5. Інновація як засіб розвитку підприємницької діяльності	2	5
Змістовий модуль 3. Новітні засоби започаткування бізнес-справи та організаційні форми підприємництва			
6.	Тема 6. Сучасні організаційні форми підприємництва та бізнесу	2	5
7.	Тема 7. Технологія створення і організаційний механізм роботи підприємницьких бізнес-структур	2	5
8.	Тема 8. Способи організації підприємницької діяльності	2	5
Змістовий модуль 4. Визначальна роль бізнес-плану та дозвільних документів			
9.	Тема 9. Бізнес-план у підприємстві	6	5
10.	Тема 10. Дозвільна система на здійснення бізнесу та ліцензування підприємницької діяльності	4	5
	Разом	26	50

Опрацювавши статті 41-60 Господарського кодексу України від 16.01.2003.р., дати відповіді на питання:

1. Дати визначення поняття “підприємництво”.
2. Хто може бути суб’єктами підприємницької діяльності?
3. Які категорії громадян не можуть займатися підприємницькою діяльністю?
4. Яка установа здійснює державну реєстрацію суб’єктів підприємницької діяльності?
5. Які документи подаються для державної реєстрації суб’єкта підприємницької діяльності – юридичної особи?
6. Які документи подаються для державної реєстрації суб’єкта підприємницької діяльності – фізичної особи?
7. В який термін проводиться державна реєстрація суб’єктів підприємницької діяльності?
8. Які документи отримує суб’єкт підприємницької діяльності в разі його державної реєстрації?
9. Як підприємець може реалізувати право найму працівників?
10. В яких випадках припиняється діяльність суб’єктів підприємницької діяльності?

Опрацювавши статті 62-78, 93-153 Господарського кодексу України від 16.01.2003.р., дати відповіді на питання:

1. Дати визначення поняття “підприємство”.
2. Які існують види підприємств?
3. Які підприємства належать до малих підприємств?
4. Які існують об’єднання підприємств?
5. Який порядок функціонування об’єднань підприємств?
6. За яких умов створюється підприємство?
7. Як здійснюється економічна діяльність підприємства?
8. В чому полягає соціальна діяльність підприємства?
9. Якими шляхами здійснюється реорганізація підприємства?
10. Як здійснюється ліквідація підприємства?

Опрацювавши статті 79-91 Господарського кодексу України від 16.01.2003 р. та Закон України “Про господарські товариства” № 1576-XII від 19.09.1991 р. зі змінами та доповненнями, дати відповіді на питання:

1. Що являють собою господарські товариства?
2. На підставі яких установчих документів діють господарчі товариства?
3. Які права та обов’язки мають учасники товариства?
4. Що може виступати в якості вкладів учасників і засновників товариства?
5. Як утворюється прибуток товариства?
6. Який порядок реорганізації та ліквідації товариства?
7. Що являє собою повне товариство?
8. Який порядок функціонування повного товариства?
9. Що являє собою командитне товариство?
10. Який порядок функціонування командитного товариства?

Опрацювавши статті Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” № 1775-III від 01.06.2000 р. з послідуочими змінами та доповненнями, дати відповіді на питання:

1. Дати визначення термінів “ліцензіат”, “ліцензія”, “ліцензування”.
2. Які основні принципи державної політики у сфері ліцензування?
3. Які повноваження має орган ліцензування?
4. Що являє собою експертно-апеляційна рада та вирішення яких питань входить до її компетенції?
5. Які документи подаються до органу ліцензування для одержання ліцензії?
6. Який порядок видачі ліцензії?
7. Як здійснюється зміна даних, зазначених у документах, що додавались до заяви про видачу ліцензії?
8. В яких випадках і яким чином здійснюється видача дублікату ліцензії?
9. Як здійснюється контроль за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов?
10. Що є підставами для анулювання ліцензії?

Критерії: запропоновані завдання в рамках кожної теми виконати в письмовій формі обсягом 2–3 сторінки та презентації на 10 слайдів.

Робота оцінюється в 5 балів.

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками по всіх трьох завданнях

4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок по всіх трьох видах завдання

3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків по всіх трьох завданнях

2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання, а саме коли 2 завдання з 3 представлених зроблені в достатній мірі

1 бал – допустимо низький рівень виконання завдань, а саме виконано лише посередньо та не в повній мірі 1 завдання з трьох запропонованих.

0 балів – завдання не виконані.

Термін виконання: Крайній термін виконання завдань за 2 дні до екзамену.

Форма подання виконаної роботи: Документ у форматі doc, docx, pdf*

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи проводяться дистанційно (онлайн в середовищі Moodle).

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4, 5 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 6, 7, 8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 9, 10 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

В модульній контрольній роботі передбачено виконання 25 тестових завдань. За кожне правильно виконане завдання, в системі МУДЛ, проставляється 1 бал. Максимально можна набрати 25 балів за 100% надані правильні відповіді. Час, що відводиться на проходження модульної контрольної 25 хвилин.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
25	В повному обсязі володіє матеріалом, глибоко знає зміст теоретичних питань з дисципліни, використовує різноманітні джерела інформації для пошуку вирішення проблемних питань
24-20	Досить повно володіє матеріалом, знає зміст більшості теоретичних питань з дисципліни, використовує обов'язкову літературу для пошуку вирішення проблемних питань, допускає незначні помилки при вирішенні тестових завдань
19-15	Загалом володіє навчальним матеріалом, володіє знаннями з деяких

	теоретичних питань з дисципліни, не використовує обов'язкову літературу для пошуку вирішення проблемних питань, допускає окремі суттєві неточності та помилки
14-10	Володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, викладає його фрагментарно без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускає суттєві неточності
9-5	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань з дисципліни, допускає суттєві помилки
4-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль – іспит. Іспит проводиться у формі письмових завдань. На нього виносяться питання з усіх тем курсу.

Форма проведення іспиту – письмові завдання

Тривалість проведення – 1 год. 20 хв.

Максимальна кількість балів – 40 балів

Критерії оцінювання – 10 балів за тестові завдання, 20 балів – теоретичне завдання, 10 балів – творче завдання.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Сутність, принципи та значення підприємництва
2. Підприємництво як елемент бізнесу і тип господарювання
3. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності
4. Система бізнесу та її ключові елементи
5. Ринкова система економіки як основа розвитку підприємництва
6. Роль підприємництва у розвитку суспільства
7. Основні способи входження в бізнес
8. Особливості розміщення виробничих і комерційних підприємств та підприємств сфери послуг
9. Переваги і недоліки створення власного бізнесу
10. Варіанти придбання існуючого бізнесу: переваги та недоліки придбання існуючого бізнесу
11. Система франчайзингу
12. Господарські товариства як організаційна форма підприємництва
13. Підприємництво в некомерційних організаціях
14. Об'єднання підприємств: переваги та недоліки
15. Вплив національних особливостей на підприємництво
16. Піднесення і занепад підприємництва в радянський період
17. Зародження і розвиток підприємництва в Україні
18. Психологічний портрет сучасного підприємця
19. Особливості реєстрації фізичної особи-підприємця та юридичної особи
20. Документи, необхідні для проведення державної реєстрації
21. Види установчих документів та їх підготовка
22. Структура статуту і характеристика його розділів
23. Припинення підприємницької діяльності

- 24.Зміст, цілі та завдання бізнес-плану
- 25.Значення і види бізнес-плану
- 26.Структура та зміст розділів бізнес-плану
- 27.Технологія складання бізнес-плану підприємства
- 28.Основні види дозвільних документів у підприємництві
- 29.Принципи державної політики з питань дозвільної системи у сфері підприємництва
- 30.Визначення підприємництва, його основні ознаки
- 31.Рушійні сили підприємництва
- 32.Виникнення і розвиток підприємництва у світі
- 33.Становлення підприємництва у країнах Західної Європи
- 34.Концепції підприємництва видатних економістів світу
- 35.Сучасний розквіт підприємництва в країнах Європи та Америки
- 36.Формування іміджу ділової людини
- 37.Умови виховання особистості підприємця
- 38.Репутація підприємця як фактор міцності його становища
- 39.Ділові та особисті якості підприємця
- 40.Стадії підприємницького процесу
- 41.Суть підприємницької ідеї, джерела її пошуку
- 42.Визначення безпосередньої і потенційної цінності ідеї
- 43.Ресурсний потенціал підприємства
- 44.Аналіз наявних й оцінка недостатніх ресурсів
- 45.Методи творчого вирішення проблем у підприємницькій діяльності
- 46.Планування та проектування нової продукції підприємства

6.6. Шкала відповідності оцінок.

90 – 100	A
82-89	B
75-81	C
69-74	D
60-68	E
35-59	FX
1-34	F

7. Навчально-методична карта дисципліни (модуля)

Разом: 120 год., із них: лекції – 28 год., практичні заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі (назви, бали)	1. Змістовий модуль 1 (59 балів)		2. Змістовий модуль 2. (89 балів)			3. Змістовий модуль 3. (111 балів)			4. Змістовий модуль 4. (59 балів)		
	Теми	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Лекції (теми, бали)		Тема 1. Предмет, зміст та задачі навчальної дисципліни “ Підприємство та бізнес” . Значення і принципи підприємства та сутність бізнесу (1бал)	Тема 2. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємства та бізнесу (1бал)	Тема 3. Підприємство як процес (1бал)	Тема 4. Соціально-психологічний портрет підприємця (1бал)	Тема 5. Інновація як засіб розвитку підприємницької діяльності (3бал)	Тема 6. Сучасні організаційні форми підприємства та бізнесу (2бал)	Тема 7. Технологія створення і організаційний механізм роботи підприємницьких бізнес-структур (1бал)	Тема 8. Способи організації підприємницької діяльності (2бал)	Тема 9. Бізнес-план у підприємстві (1бал)	Тема 10. Дозвільна система на здійснення бізнесу та ліцензування підприємницької діяльності (1бал)
Практичні заняття (теми, бали)		Тема 1. Предмет, зміст та задачі навчальної дисципліни “ Підприємство та бізнес” . Значення і принципи підприємства та сутність бізнесу (11 бал.)	Тема 2. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємства та бізнесу (11 бал.)	Тема 3. Підприємство як процес (11 бал.)	Тема 4. Соціально-психологічний портрет підприємця (11 бал.)	Тема 5. Інновація як засіб розвитку підприємницької діяльності (22 бал.)	Тема 6. Сучасні організаційні форми підприємства та бізнесу (22 бал.)	Тема 7. Технологія створення і організаційний механізм роботи підприємницьких бізнес-структур (22 бал.)	Тема 8. Способи організації підприємницької діяльності (22 бал.)	Тема 9. Бізнес-план у підприємстві (11 бал.)	Тема 10. Дозвільна система на здійснення бізнесу та ліцензування підприємницької діяльності (11 бал.)
Самостійна робота 5*10=50 балів											
Поточний контроль Модульна контрольна робота 1,2,3,4*25=100 балів											
Сума за семестр 318, коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу 5,3											
Іспит - 40 балів											
Загалом 100											

8. Рекомендовані джерела

Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивний комплекс SMART Board, авторські засоби мультимедіа).

На заняттях і під час самостійній роботі студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені на кафедрі, а саме:

- електронний навчальний курс.
- презентації.
- навчальні посібники.
- робоча навчальна програма.
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

Основна (базова)

1. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. (2021). Електронна комерція та інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп. 454 с.

2. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність : підручник / Л. М. Гаєвська, О. І. Марченко ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України – Ірпінь, 2019. –500 с.

3. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 492 с.

4. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 1. Теоретичні основи організації підприємницької діяльності. – 241 с.

5. Підприємництво [Текст] : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. – 228 с.

6. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf>

7. Сергій Дятленко, Віктор Конопкін, Артем Корнецький, Олена Кучерук, Іван Савицький Соціальне шкільне підприємництво: твій перший стартап: Посібник для учнів 8 (9, 10, 11) класів, батьків та освітян. – К.: ТОВ «ВІ ЕН ЕЙ ПРЕС», 2020. – 184 с.

8. Teaching Guidelines For Digital Entrepreneurship, eds. Kateryna Kraus, Nataliia Kraus, Olena Shtepa, Cracow University of Economics, Kiev-Cracow 2021, 71 p. ISBN: 978-83-959463-6-3. (<https://ted.uek.krakow.pl/output-1-teaching-guidelines/>) http://webgate.ec.europa.eu/eac/mobility/systemLayers/5_FE/dist/index.html#/project/272256/view/0

9. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитно- модульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова, О.А. Спориш. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 118 с.

10. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с.

11. Варналій З. С. Основи підприємництва: Навч. посібник / З. С. Варналій. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання-Прес, 2006. – 350 с.

12. Апопій В. В. Основи підприємництва: навч. посібник / В. В. Апопій, С. А. Серєда, Н. О. Шутовська. – Львів : Новий світ-2000, 2013. – 323 с.

13. Гой І. В. Підприємництво: навч. посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. – Київ : Центр учб. л-ри, 2013. – 368 с.

14. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посібник / Г. М. Захарчин. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2013. – 407 с.

15. Основи підприємництва [Електронний ресурс] : навч.-метод. посібник / О. А. Спориш, І. В. Юрко, Л. В. Іржавська, Н. М. Тягунова, К. М. Краус. – Полтава: ПУЕТ, 2016. – Режим доступу: http://elib.puet.edu.ua/action.php?kt_path_info=lm.web.view&fDocumentId=762873. – Назва з екрана.

16. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент: навч. посібник / Н. Б. Ярошевич, Р. З. Берлінг, А. С. Гавриляк. – Львів : Новий світ-2000, 2010. – 408 с.

9. Додаткові ресурси

22. Гребенюк М. С. Відділ продажів із захоплення ринку. – К.: Форс, 2019. – 208 с.

23. Стоун Б. Продається все. Джефф Безос та ера Amazon / Бред Стоун; пер. з англ. Н. Валєвської. – К.: Наш формат, 2017. – 400 с.

24. Яннаріно Е. Інструкція ефективного продавника. Мистецтво завершення угод / Ентоні Яннаріно; пер. з англ. на укр. Валєрії Глінки. – К.: Наш формат, 2020. – 192 с.

25. Геммонд Р. Мистецтво роздрібної торгівлі. Передові ідеї та стратегії від найуспішніших торгових компаній світу / Річард Геммонд; пер. з англ. Р. Ладохіної. – К.: КМ-БУКС, 2019. – 416 с.

26. Що таке шкільне підприємництво? Німецький досвід // Проект із розвитку соціального бізнесу «Соціальне підприємництво: досягнення соціальних змін за ініціативою “знизу”»: веб-сайт Social business in ua [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://socialbusiness.in.ua/knowledge_base/shcho-take-shkil-ne-pidpriemnytstvo-nimets-kuu-dosvid/ (дата звернення 24.04.2021).

27. Що таке воронка продажів і для чого вона потрібна? // Toplead: visual content solutions [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://toplead.com.ua/ua/blog/id/chto-takoe-voronkaprodazh-i-zachem-ona-nuzhna-012/> (дата звернення 5.06.2021).

28. Kraus N. M. Categorical difference of notions “novation”, “novelty” and “innovation” as tools of innovative economy: institutional context / N. M. Kraus // Institutional framework for the functioning of the economy in the context of transformation: Collection of scientific articles. – Montreal : Publishing house “BREEZE”, 2015. – P. 53–58.

29. Kraus N. N. Entrepreneurial structure as a subject of institutional mechanism of innovation economy / N. N. Kraus // Економічний вісник університету : зб. наук. пр. учених та аспір. – Переяслав-Хмельницький : Вид-во ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди”, 2014. – Вип. 22/2. – С. 25–30.

30. Краус Н. М. Реалізація інноваційного проекту підприємницькою структурою в рамках дії “вітряка інновацій” / Н. М. Краус, К. М. Краус // Економіст. – 2016. – № 2. – С. 4–8.

31. Краус Н. М. Інвестування венчурних малих підприємств як об’єктивна потреба інноваційної економіки / Н. М. Краус // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 3 (153). – С. 166–174.

32. Краус Н. М. Формування інституту соціально-корпоративної відповідальності вітчизняного бізнесу на етапі становлення інноваційної економіки / Н. М. Краус // Соціально-економічні координати розвитку підприємницької діяльності: кол. моногр. / під ред. д. е. н., проф. Ю. О. Нестерчук. – Умань : Видавничо-поліграфічний центр “Візаві” (Видавець “Сочінський”), 2014. – Ч. 1. – С. 109–122.

33. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент: підручник / Т. О. Скрипко. – К. : Знання, 2011. – 423 с.

34. Тарасюк Г. М. Планування діяльності підприємства: навч. посібник / Г. М. Тарасюк, Л. І. Шваб. – 5-те вид. – Київ : Каравела, 2012. – 352 с.

35. Тирпак І. В. Основи економіки та організації підприємництва: навч. посібник / І. В. Тирпак, В. І. Тирпак, С. А. Жуков. – Київ : Кондор, 2011. – 284 с.

38. Фастовець А. А. Фінанси малого бізнесу: навч. посібник / А. А. Фастовець, І. В. Фісун. – К. : Кондор, 2013. – 302 с.

39. Шваб Л. І. Основи підприємництва: навч. посібник / Л. І. Шваб. – 2-ге вид. – К. : Каравела, 2007. – 368 с.

40. Міцкевич Н. В. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Підприємництво і бізнес-культура» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної форми навчання / Н. В. Міцкевич – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – 40 с. – (Методична серія ; Вип. 257).

Електронні ресурси:

44. Краус Н.М. Підприємництво та бізнес. Режим доступу: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=15698> – Назва з екрана. – Дата перегляду : 30.08.2021.

Нормативно-правові акти:

45. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Назва з екрана.

46. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.

47. Державна служба статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.